

Finestra del Cau

Fitxa d'activitats

Finestra del Cau

Assetjament entre iguals al cau

Nom de l'activitat

Diversos títols

Durada

Variable

Etape educativa

Infants

Nombre de participants

Variable

DINÀMICA 1:

Recursos i pràctiques preventives (sensibilització)

Aquesta dinàmica funciona similar que un Mar i Muntanya clàssic. Es fan afirmacions i s'han de col·locar a una banda o l'altra en funció de si hi estan d'acord o no.

Les afirmacions que es proposen van orientades a identificar les creences que poden haver-hi al grup respecte de les actituds i emocions que es generen arran de les conductes violentes.

Identificar les creences de les membres del grup ens permetrà saber si els espectadors en un possible cas s'activarien més aviat en pro de la violència o de la convivència.

A partir d'aquí, podem treballar per desmuntar moltes creences errònies per canviar la dinàmica dels grups i fomentar una convivència més sana i respectuosa. Posicionar-se en contra de les que perpetuen la violència és fonamental. Cada afirmació, doncs, ve acompanyada d'una petita reflexió o idea a retenir. Posicionar-se en contra de les que perpetuen la violència és fonamental.

Afirmacions:

1. "La víctima és dèbil".

Si crec que la víctima és dèbil, és fàcil justificar que no es defensa. És a dir, justifico la violència perquè és dèbil o perquè té un perfil en concret (penseu en diversitats vàries, etc.). Cal desmuntar aquest discurs.

2. "Xivar-se és de covards".

Cal treballar què vol dir xivar-se i quina diferència hi ha amb denunciar que algú està patint i demanar ajuda. Xivar-se implica faltar a la confiança d'algú explicant alguna cosa que calia mantenir secreta, sempre que això no posi en risc la seguretat d'algú altre. En canvi, avisar que algú està maltractant algú altre és un acte de valentia orientat a la protecció. Cal denunciar i demanar ajuda.

3. "És millor no dir res." // "Millor defensar-se (amb violència) que no fer res". // "Si et peguen, pegues més fort".

Aquestes són creences que promouen més violència i no estan orientades a sortir del cicle. Cal incidir en la idea que cal parlar amb les persones adultes responsables que poden ajudar el grup.

4. "La violència és normal".

La violència NO és normal. És malauradament habitual, però no hauria de ser acceptada com una cosa inevitable. Hi ha moltes altres maneres d'abordar conflictes i malentesos, sense que calgui patir-hi pel mig i sense trencar la convivència del grup.

DINÀMICA 2:

Aquesta altra dinàmica està orientada a treballar les formes de violència que tenim normalitzades en les conductes individuals i grupals, de manera que les tolerem o podem arribar a justificar-les. Serveix per identificar-les, reconèixer-les com a violència i per acordar no perpetrar-les més.

Coses a tenir en compte:

→ Quan fem aquesta dinàmica és important que les infants/joves creïn les seves pròpies frases/afirmacions per tal que puguin posar exemples de situacions reals que visquin al cau (o en altres espais) i relacionar la dinàmica amb situacions del seu dia a dia que segurament no parlen o comparteixen en altres espais.

→ L'important és no jutjar les respostes i actituds de les participants. L'objectiu és que acompanyem les infants i joves perquè prenguin consciència que hi ha certes conductes que, per molt que no ho percebin així, fan mal i són violència.

→ Per tal que les infants/joves identifiquin millor el component violent de les conductes i la seva normalització és clau separar l'acció de la persona i mirar només l'acció aïllada.

(Exemple: Que una amiga em digui pringada o un sobrenom puc considerar que no és un insult, però si m'ho diu algú altre sí.)

Hem de mirar l'acció en si, perquè és la mateixa. Si no ho fem, estem justificant la violència.

Com funciona la dinàmica?

Funciona també amb el format Mar i Muntanya. Les participants han de dir situacions que creguin que poden ser violència i la resta del grup s'ha de col·locar a una banda o l'altra en funció del què pensi.

Exemples de possibles frases:

- Dir un sobrenom és violència
- Que em mirin el mòbil en secret és violència
- Humiliar algú fent un mem d'una foto és violència
- Espiar algú és violència

(Recordeu que l'important és que elles mateixes puguin dir les frases).

Segurament hi haurà conductes que generin debat, amb persones que ho considerin violència i altres no. En aquests casos, és útil recomanar-los que pensin en la mateixa acció, però feta per persones diferents, en moment diferents, etc. (com hem dit abans, per aïllar l'acció en si). Així, pot ser que es canviïn al costat que significa que sí que és violència.

Si no acaben de reconèixer-ho, podem aplicar un filtre emocional. Per fer-ho, parlem de la conducta com una cosa que fa mal i que té un impacte.

Podem preguntar a les persones que opinen que NO és violència si alguna vegada els ha passat, i si hi ha alguna situació en què potser no els hagi agradat o els hagi fet mal. Fent-los contrastar l'acció de nou en diferents escenaris, però afegint l'element del dany pot ser que reconeixin que sí que hi ha instàncies on no els agrada. Llavors poden canviar-se de banda, ja que reconeixen que de vegades sí que fa mal i que, per tant, deu ser violència.

Per acabar, si hi ha situacions de violència sobre les quals hi ha infants/joves que no volen acceptar que ho són, podem utilitzar el filtre grupal i plantejar-ho com un acord de convivència. Acceptem que alguns/es no vegin l'acció com a violència, però els mostrem que tota una part del grup sí que ho veu i que li fa mal. Per tant, més enllà de la visió de cadascú, es pacta que en el grup no està permesa la conducta en qüestió perquè hi ha gent a qui sí que li fa mal.

DINÀMICA 3: Dinàmiques d'observació

- **Semàfors**

Els i les participants col·loquen una pinça amb el seu nom en un dels 3 colors. Cada color té un sentit treballat prèviament. Per exemple: verd = benestar.

- **Baròmetres**

Davant dues realitats duals els i les participants s'han de situar. Per exemple: vivència de benestar o malestar davant d'una situació concreta que es vulgui revisar.

- **Termòmetres**

Davant d'una escala que mesura allò que vulguem observar els i les participants situen la fitxa que els representa allà on senten que estan. Per exemple: 0 (malestar) i 10 (benestar).

- **Figuro analògiques**

A través de dibuixos (emoticones o d'altres representacions gràfiques) els i les participants s'han d'identificar amb una de les figures. Per exemple: quina figura sou en les relacions de grup?

- **Puzles**

En un espai delimitat proposem que els i les participants se situïn (físicament o a través d'un objecte que els representi) en un espai dins del marc definit. Per exemple: situar-se allà on estiguin còmodes respecte als altres.

- **Dianes**

Ubicant un objecte central que simbolitza quelcom clau per a l'observació, proposem que els i les participants situïn un objecte que els representi més a prop o més lluny de l'objecte central, segons sentin. Per exemple: el benestar al cau.

- **Paquets**

Demanem que s'uneixin en grups. Per exemple, uniu-vos en grups de 3. Després uniu-vos en grups de 5 i a partir d'aquí dividiu els grups perquè quedin imparells, que no siguin múltiples i aquí observar si hi ha persones que de forma repetida es queden sense grup, si hi ha algú que digui no, tu no.